

10.05.2022

Dnro 21218/03.04.04.04.17/2021

KESKUSHALLINTO

DN:o 1021/100100/2021

SAAP. 10.5.2022

LÄH.

 julkinen salainen

peruste: _____

Asia Yksityistien tievalaistusta koskeva kunnallisvalitus

Valittaja Jokiperäntien tiekunta
Asiamies: Urho Sivonen

Päätös, josta valitetaan

Raahen kaupunki / Rakennetun ympäristön lautakunta, 10.8.2021 § 111

Rakennetun ympäristön lautakunta on 29.6.2021 tekemällään päätöksellä § 99 päättänyt yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi uusia 2- ja 3-luokan yksityisteiden kunnossapitoa koskevia voimassa olevia sopimuksia siten, että kaupunki maksaa yksityisteiden tievalaistuksesta aiheutuvat sähkölaskut 30.4.2023 saakka ja tievalaistuksen korjaus- ja kunnossapito siirtyy kaupungilta tiekunnalle 1.9.2022 alkaen. Niiden tiekuntien osalta, jotka eivät ole hyväksyneet kunnan ehdottamia muutoksia voimassa oleviin sopimuksiin, kunta tulee irtisanomaan sopimukset sopimuksen mukaisella irtisanomisajalla (kolme kuukautta). Päätöksellä on kumottu 25.11.2003 tehty päätös § 176 koskien Jokiperäntien valaistuksen kehittämistä/HP sekä 2- ja 3-luokan yksityisteiden tievalaistuksen sähkömaksuihin liittyvät muut aiemmat päätökset.

Rakennetun ympäristön lautakunta on valituksenalaisella päätöksellään hylännyt Jokiperäntien tiekunnan oikaisuvaatimuksen. Päätöksessä on todettu, että kaupungilla ei ole lakiin perustuvaa velvollisuutta avustaa yksityisteiden valaistusta ja voimassa oleva kunnossapitosopimus voidaan irtisanoa kolmen kuukauden irtisanomisajalla.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valituksenalainen päätös on kumottava.

Valituksenalainen päätös on kuntalain vastainen, koska siinä ei kohdella kaikkia kaupungin valaistuja yksityisteitä tasa-arvoisesti. Lisäksi päätös rikkoo

tehtyä sopimusta ilman pätevää syytä, eikä asiasta edes neuvotella osapuolen kanssa.

Raahen kaupunki on päättänyt nyt jo kolmannen kerran katkaista sähköt Jokiperäntien tievalaistukselta. Raahen kaupungin tievalaistuksen verkostossa on vajaa 20 valaistua yksityistietä. Kaupunki on näistä mielivaltaisesti valinnut yhdeksän tietä, joilta se on päättänyt lopettaa valaistussähkön maksamisen. Muiden kaupungin yksityisteiden tievalaistuksen sähkön kaupunki kuitenkin maksaa edelleen. Tällainen päätös rikkoo kuntalakia vastaan, koska siinä kohdellaan kuntalaisia eriarvoisesti.

Lisäksi kaupunki rikkoo sopimusta, joka on tehty Jokiperäntien valaistuksen rakentamisen yhteydessä. Tuolloin on sovittu kirjallisesti, että tiekunta maksaa ja toteuttaa valaistuksen rakentamisen kustannuksellaan ja kaupunki sitoutuu maksamaan valaistuksen tarvitseman sähkön sekä huolehtii sen kunnossapidosta.

Asian käsittely ja selvittäminen

Rakennetun ympäristön lautakunta on antamassaan lausunnossa todennut muun ohella, että tekninen lautakunta on päätöksessään Yksityisteiden kunnossapitoavustukset Raahessa (19.6.2013 § 110) luokitellut erilaiset yksityistiet eri luokkiin niiden liikenteellisen merkityksen perusteella.

Se, että kunnassa on valaistuja katuja, valaistuja yksityisteitä ja valaisemattomia yksityisteitä, ei tee päätöstä yhdenvertaisuusperiaatteen vastaiseksi. Samanlaisiin yksityisteihin sovelletaan samoja periaatteita. Kysymys on siitä, kohteleeko kunnan vapaaehtoisesti myöntämä yksityistieavustus (huolimatta siitä missä muodossa avustus annetaan) avustuksen saajia yhdenvertaisesti.

Avustusten myöntämisessä huomioidaan olemassa oleva tosiasiallinen tilanne. Yksityisteiden valaistuksen osalta tiekunnat eroavat toisistaan muun muassa siten, että osa tiekunnista omistaa valaisinlaitteet ja osa ei, osassa kunta on avustanut valaisinjärjestelmän toteuttamista ja niin edelleen.

Yksityisteiden luokittelu kunnossapitotarpeen mukaan on hyväksyttävä peruste erilaiselle kohtelulle myös valaistuksen suhteen. Yksityistien valaistuksen tarve ratkaistaan tiekunnassa, kaupunki ei ratkaise sitä. Päätöksessä, jolla myönnetään vapaaehtoista yksityistieavustusta, on otettu huomioon tiekuntien erilainen tosiasiallinen tilanne, jolloin erilaiselle kohtelulle on olemassa hyväksyttävä peruste. Päätös ei tästä syystä ole kaupungin käsityksen mukaan yhdenvertaisuusperiaatteen vastainen. Kaupungilla ei ole lakiin perustuvaa velvollisuutta avustaa ylipäätään yksityisteiden valaistusta, ja se voi päättää valaistuksen avustamisesta haluamallaan tavalla hallinnon periaatteet huomioiden.

Päätöksellä ei rikota tehtyä kunnossapitosopimusta. Sopimus on irtisanottu 1.9.2021, ja se päättyy 1.12.2021. Irtisanominen on ollut mahdollista

sopimuksen mukaisesti siten, että sen voi irtisanoa kolmen kuukauden irtisanomisajalla. Irtisanominen ei voi kaupungin käsityksen mukaan olla kohtuutonta, koska se perustuu tiekunnan itsensä allekirjoittaman sopimuksen mukaiseen ehtoon. Tiekuunnalle on 10.8.2021 tarjottu uutta kunnossapitosopimusta, jota tiekunta ei ole hyväksynyt. Tähän mennessä yksitoista tiekuntaa kolmestatoista on hyväksynyt uuden kunnossapitosopimuksen.

Valittaja on antamassaan vastaselityksessä todennut muun ohella, että kaupungilla ei ole minkään lain perusteella oikeutta siirtää kaupungille kuuluvia kustannuksia tiekunnan maksettavaksi ilman sopimista. Kaupungin valaistusverkosto on kokonaisuus. Teiden kunnossapitoluokitusta käytetään hyväksi teiden kunnossapidon ohjauksessa ja mahdollisten tieavustusten perusteena, mutta sillä ei ole mitään tekemistä kaupungin valaistusverkoston kanssa.

Merkitään

Hallinto-oikeus on tänään antamallaan toisella päätöksellä ratkaissut valittajan valituksen Raahen rakennetun ympäristön lautakunnan päätöksestä 11.8.2020 § 115 (asian diaarinumero 01397/20/4202). Hallinto-oikeudella on ollut nyt käsillä olevaa asiaa käsitellessään käytettävissään tuohon valitusasiaan liittyvät asiakirjat.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus jättää tutkimatta valittajan valituksessaan esittämät yksityisoikeudelliset vaatimukset.

Muilta osin hallinto-oikeus on tutkinut asian. Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Perustelut

Tutkimatta jättäminen

Tuomioistuinlain 4 luvun 1 §:n mukaan hallinto-oikeus käsittelee ja ratkaisee ne hallinto-oikeudelliset valitukset, hallintoriita-asiat ja muut asiat, jotka säädetään kuuluviksi sen toimivaltaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) tai muussa laissa.

Asiassa on mahdollista sopimusrikkomusta koskevilta osin kysymys yksityisoikeudellisesta riita-asiasta. Yksityisoikeudellisten vaatimusten tutkiminen ei kuulu hallintotuomioistuimen vaan käräjäoikeuden toimivaltaan. Näin ollen valitus on jätettävä tältä osin tutkimatta.

Pääasia

Sovellettavat säännökset

Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Yksityistielain 84 §:n mukaan kunta päättää sen varoista yksityistien tienpitoon myönnettävistä avustuksista, avustuksen ehtoista ja käytön valvonnasta samoin kuin tien tekemisen tai kunnossapidon ottamisesta kokonaan tai osaksi kunnan suoritettavaksi. Edellytyksenä avustuksen myöntämiselle tienpitoon on, että tietä koskevien asioiden hoitamista varten on perustettu tiekunta ja että tiekuntaa ja yksityistietä koskevat tiedot yksityistierekisterissä sekä tie- ja katuverkon tietojärjestelmässä ovat ajantasaiset niin kuin 50 §:ssä edellytetään.

Asiassa saatu selvitys

Raahen kaupungin säästötoimenpiteiden vuoksi yksityisteiden määräraha on pienentynyt ja se on edellyttänyt toimenpiteitä. Rakennetun ympäristön lautakunta on päätöksellään 29.6.2021 § 99 päättänyt yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi uusia 2- ja 3-luokan yksityisteiden kunnossapitoa koskevia voimassa olevia sopimuksia siten, että kaupunki maksaa yksityisteiden valaistuksesta aiheutuvat sähkölaskut 30.4.2023 saakka ja tievalaistuksen korjaus- ja kunnossapito siirtyy kaupungilta tiekunnalle 1.9.2022 alkaen. Niiden tiekuntien osalta, jotka eivät ole hyväksyneet kunnan ehdottamia muutoksia voimassa oleviin sopimuksiin, tulee kunta irtisanomaan sopimukset sopimuksen mukaisella irtisanomisajalla (3 kuukautta). Päätöksellä on kumottu 25.11.2003 tehty päätös § 176 koskien Jokiperäntien valaistuksen kehittämistä/HP sekä 2- ja 3-luokan yksityisteiden tievalaistuksen sähkömaksuihin liittyvät muut aiemmat päätökset.

Rakennetun ympäristön lautakunnan päätöksen 15.12.2020 § 189 esittelytekstissä on todettu, että Raahen kaupungin alueella on 13 yksityistietä, joiden tievalaistuksen ylläpidon kaupunki maksaa. Kaikkiaan 2- ja 3-luokan yksityisteitä on yhteensä 61 kappaletta. Luokkien 2 ja 3 tiekuntia ei kohdella yhdenvertaisesti, jos osalla yksityisteistä on kaupungin ylläpitämä tievalaistus.

Raahen teknisen lautakunnan 19.6.2013 (§110) tekemän päätöksen mukaan Raahessa yksityistiet on jaettu neljään luokkaan niiden merkityksen mukaisesti. Mainitulla päätöksellä on hyväksytty uusi yksityisteiden kunnossapitojärjestelmä. Raahen kaupunki on sopinut yksityisteiden kunnossapidosta ja valaistuksesta erillisillä sopimuksilla tiekuntien kanssa. Raahen kaupungin ja luokkaan 3 kuuluvan Jokiperän yksityistien tiekunnan

välisen sopimuksen mukaan Jokiperäntien valaistuksen kunnossapidosta ja kustannuksista on vastannut Raahen kaupunki.

Johtopäätökset

Asiassa on valituksen johdosta arvioitava, onko rakennetun ympäristön lautakunta voinut päättää lopettaa valaistussähkön maksamisen ja luovuttaa tievalaistuksen Jokiperäntien tiekunnalle ja muille 2- ja 3-luokan yksityisteiden tiekunnille. Lisäksi tulee arvioida, onko lautakunta päätöstä tehdessään menetellyt yhdenvertaisuusperiaatteen vastaisesti.

Hallinto-oikeus toteaa, että yksityisteiden avustamiseen ja kunnossapitoon osallistumisesta ja näitä koskevista käytännöistä päättäminen kuuluu kunnan harkintavaltaan. Kunnalliseen itsehallintoon kuuluvaa harkintavaltaa rajoittavat hallinnon yleiset oikeusperiaatteet. Näihin periaatteisiin kuuluu, että hallintotoiminnan tulee mahdollisuuksien mukaan nojautua yleisiin perusteisiin, joita sovelletaan esille tuleviin yksittäistapauksiin. Hallinnon yleisiin periaatteisiin kuuluvan tasapuolisuuden noudattamisen keskeisenä vaatimuksena on, että viranomaisen on kohdeltava samanlaisia tapauksia samalla tavoin. Tasapuolisen kohtelun periaate edellyttää päätöksenteon johdonmukaisuutta. Samanlaisissa asioissa on lähtökohtaisesti noudatettava samanlaista menettelyä ja johdonmukaista ratkaisulinjaa.

Kaupungilla ei ole yksityistielain 84 §:n perusteella velvollisuutta kunnossapitää tai avustaa kaikkia alueellaan olevia yksityisteitä, vaan se voi harkintansa mukaan rajata teitä asiallisin perustein kunnossapidon tai avustuksen ulkopuolelle. Yksitysteiden avustaminen ja kunnossapito ovat edellä todetun mukaisesti kaupungin harkinnanvaraista toimintaa. Kaupungilla on siten määrärahojen pienentymisen johdosta ollut oikeus päättää tievalaistuksen luovuttamisesta tiekunnan hoitoon.

Kaupungilla on ollut yksityisteiden liikenteelliseen merkitykseen ja kunnossapitotarpeeseen nojautuen asialliset perusteet rajoittaa 2- ja 3-luokkaan kuuluvien yksityisteiden avustamista valaistuksen osalta. Kun lisäksi otetaan huomioon, että lautakunnan valituksenalainen päätös koskee kaikkia 2- ja 3-luokan yksityisteiden tiekuntia ja päätöksen seurauksena toisiinsa verrannollisiin yksityisteihin sovelletaan siten samoja periaatteita, lautakunta ei ole menetellyt asiassa tasapuolisen kohtelun vaatimuksen vastaisesti.

Edellä todetuin perustein rakennetun ympäristön lautakunnan päätös ei ole valituksessa esitetyillä perusteilla lainvastainen, eikä päätöstä ole syytä muuttaa tai kumota valituksen johdosta.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Kuntalaki 135 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 81 § 2 mom 1 k

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valitus valituslupahakemuksineen on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Selostus valitusluvan myöntämisen edellytyksistä ja hakumenettelystä on liitteenä (Kunnallisvalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Marja-Riitta Tuisku, Renne Pulkkinen ja Kaisa Hiltunen.

Esittelijä Sanna Pulkkinen

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös valittajan asiamies, kirjeitse

Oikeudenkäyntimaksu
260 euroa

Jäljennös maksutta Raahen rakennetun ympäristön lautakunta, kirjeitse

Päätöksestä on viipymättä julkaistava ilmoitus kuntalain 142 §:ssä säädetyllä tavalla.

Oikeudenkäyntimaksun peruste

Tuomioistuinmaksulaki
Oikeusministeriön asetus tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018)

Ohje oikeudenkäyntimaksua koskevan oikaisuvaatimuksen tekemiselle

Maksun määräämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua maksun määränneeltä päätöksen esittelijältä kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä siten kuin hallintolaissa säädetään.

Oikaisuvaatimus toimitetaan Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Osoite: PL 189 (Isokatu 4, 3. krs), 90101 OULU

Puhelin: 029 56 42800 **Telekopio:** 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusosoitus

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisperusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valitusluvan myöntämisen perusteet ovat:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Jos päätöksestä valitetaan kunnan jäsenelle taikka kuntayhtymän jäsenkunnalle tai sen jäsenelle kuuluvan valitusoikeuden nojalla, valitusaika lasketaan siitä päivästä, jolloin ilmoitus päätöksestä on julkaistu kuntalain 142 §:n mukaisesti yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaunnista. Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa (saantitodistus, haastetiedoksianto) vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sähköisesti todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä palvelimelta tai asiointipalvelusta. Käytettäessä sijaistiedoksiantoa asiakirja katsotaan kuitenkin saadun tiedoksi kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Kirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituksen sisältö

Valituksessa, joka sisältää myös valituslupahakemuksen, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja muu mahdollinen osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite)
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:ssä tarkoitettu peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valittaja katsoo, että valitusluvan myöntämiseen on edellä tarkoitettu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa valituksessa yhdyshenkilöksi. Jollei yhdyshenkilöä ole ilmoitettu, yhdyshenkilönä toimii valituksessa ensimmäiseksi mainittu valittaja. Yhdyshenkilön ei tarvitse esittää valtakirjaa.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei korkein hallinto-oikeus toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää, jos:

- päämies on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa;
- asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa hallintomenettelyssä tai tuomioistuimessa;
- valtuutettu asiamies on asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen

Valitus valituslupahakemuksineen on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**.

Valituksen voi toimittaa henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse, lähetin välityksellä, telekopiona, sähköpostina tai sähköisen asiointipalvelun kautta. Valitus on toimitettava niin ajoissa, että se on perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä korkeimman hallinto-oikeuden virka-ajan päättymiseen (kello 16.15) mennessä. Valituksen toimittamisesta telekopiona, sähköpostina tai sähköisen asiointipalvelun kautta säädetään tarkemmin sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003).

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot ja aukioloaika

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Postiosoite: PL 180 00131 HELSINKI	Käyntiosoite: Paasivuorenkatu 3 00530 HELSINKI	Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi Faksi: 029 56 40382 Puhelinnumero: 029 56 40200
---	---	--

Asiakaspalvelun aukioloajat maanantaista perjantaihin 8.00 - 16.15.

Muutoksenhakuasian käsittelystä perittävät maksut

Hallinto-oikeuden päätöstä koskevan muutoksenhakuasian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 530 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu. Maksuvelvollinen on asian vireillepanija tai hänen sijaansa tullut. Jos yhtä useampi asianosainen saattaa asian käsiteltäväksi samalla kirjelmällä, heiltä peritään vain yksi maksu. Jos tuomioistuin erottaa eri asianosaisia koskevat asiat erikseen käsiteltäviksi, peritään kustakin näin erotetusta asiasta asianosaiselta maksu erikseen. Jos saman maksun suorittamisesta on vastuussa kaksi tai useampia maksuvelvollisia, he vastaavat siitä yhteisvastuullisesti. Yhden asianosaisen maksuvapautus ei vähennä muiden asianosaisten maksuvelvollisuutta.

Oikeudenkäyntimaksua ei korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritä tuomioistuinmaksulain 5 §:ssä tarkoitetuista maksuttomista suoritteista. Lain mukaista maksua ei peritä:

- yksityishenkilön vireille panemissa sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) eikä terveydenhuoltolaissa (1326/2010) tarkoitettua palvelua tai etuutta koskevissa asioissa;
- lastensuojelulain (417/2007) mukaisissa asioissa, lukuun ottamatta mainitun lain 16 c §:ssä tarkoitettuja, kuntien keskinäisiä korvauksia koskevia asioita;
- yksityishenkilön vireille panemissa ulkomaalaislain (301/2004) mukaisissa kansainvälistä suojelua koskevissa asioissa;
- maatalousyrittäjien lomituspalvelulain (1231/1996) mukaisissa asioissa eikä maaseutuelinkeinotukea koskevissa asioissa, joissa on kyse luottojen maksuhelpotuksesta, vapaaehtoisesta velkajärjestelystä tai valtion takautumisvaatimuksesta luopumisesta;
- oikeusapulaissa (257/2002) tarkoitettua oikeusavun myöntämistä koskevissa asioissa eikä oikeudenkäyntiavustajalle maksettavaa palkkiota ja kulukorvausta koskevissa asioissa, ellei kyse ole muutoksenhausta palkkiota tai kulukorvausta koskevassa asiassa;
- tartuntatautilain (1227/2016), päihdehuoltolain (41/1986) eikä mielenterveyslain (1116/1990) mukaisissa asioissa;
- yleisiä vaaleja, kirkollisia vaaleja eikä saamelaiskäräjien vaaleja koskevissa asioissa;
- asioissa, joiden käsittely tuomioistuimessa on muualla laissa säädetty maksuttomaksi.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, mikäli maksun perimättä jättämiseen on lain 4 §:ssä tarkoitettu peruste. Lain mukaista maksua ei myöskään peritä, jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Maksu peritään kuitenkin riippumatta lopputuloksesta veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain nojalla käsittelemästä vapautetuilta eikä muualla laissa viranomaisen toimenpiteistä suoritettavista maksuista vapautetuilta.

Jos maksun periminen olisi ilmeisen kohtuutonta, viranomainen tai maksun määräävä virkamies voi yksittäistapauksessa määrätä, ettei maksua peritä.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015)

Oikeusministeriön asetus tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1122/2021)

Kunnallisvalitus